

Večernik

Leto V. (XII.), šte. 226

Maribor, torek 6. oktobra 1931

»JUTRA«

Za razen nedelje in praznikov vsak dan ob 16. ur

Račun pri poštnem ček. zav. v Ljubljani št. 11.409

velja mesečno prejemati v upravi ali po pošti 10 Din, dostavljen na dom pa 12 Din

Telefon:

Uredn. 2440 Uprava 2455

Uredništvo in uprava: Maribor, Aleksandrova cesta št. 13

Oglasi po tarifi

Oglase sprejema tudi oglasni oddelček »Jutra« v Ljubljani, Prešernova ulica št. 4

Milijarda dolarjev posojila

Gigantski ameriški načrt za ozdravjenje zavoženega gospodarstva na evropskem kontinentu

PARIZ, 6. oktobra. Berlinskemu dopisniku agencije Havas se je posrečilo doznati nekatere zanimive podrobnosti o velikopoteznem načrtu za ozdravjenje Evrope. Ta načrt je že dalj časa predmet razpravljanja vodilnih ameriških visokih finančnikov. V naslednjih dneh se bo o njem še bolj izčrpno govorilo.

Po informacijah omenjenega korespondenta prispe 12. t. m. podguverner ameriške Federal Reserve Bank, Burges v Bazel, kjer se bo udeleževal posvetovanj odnotne banke za mednarodna plačila. Predložil bo na seji banke upravnemu svetu načrt, o katerem se bo začelo takoj razpravljati.

V smislu tega načrta se zavezujejo ameriške Zedinjene države in Francija

predložiti Banki za mednarodna plačila posojilo v znesku ene milijarde dolarjev. Dve tretjini denarja nudi Amerika, eno tretjino Francija. Za to vsoto bi se morala Banka za mednarodna plačila zavezati k emisiji takozvanih zlatih centifikatov, ki se bodo v obliki posojil izročili dalje tistim emisijskim zavodom, ki so prišli v zadrego zaradi valutarnih in drugih težav. Na ta način bi se dala doseči stalnost in izenačenje valut ter izboljšanje gospodarskega položaja. Izvedba tega načrta bi nadalje preprečila gospodarske depresije kakor so se pojavile zadnje čase v Nemčiji in na Angleškem ter bi oplodila svetovno gospodarstvo v najboljšem pomenu besede.

Vse oči so uprte v Pariz in Washington

FRANCOSKI TISK SE BOJI, DA HOČEJO LAVALA V AMERIKI UKANITI. HOOVROV KOLEKTIVEN VARNOSTNI PAKT.

PARIZ, 6. oktobra. Francoski desničarski tisk ni nič kaj posebno zadovoljen z Lavalovim potovanjem v Ameriko ter izraža bojazen, da hočejo Laval v Washingtonu prelisčati. Hoover ga bo skušal pregovoriti, da pristane na nove koncesije Nemčiji v vprašanju reparacij. »Figaro« celo piše, kako se je porodila misel Lavalovega ameriškega obiska. Hoover in Morrow sta se sporazumela o nesrečnem načrtu za ureditev poljskega koridorja. Vprašanja, ki so v Berlinu ostala izven diskusije, se bodo načela v Washingtonu. Zato se v ta obisk toliko vmešavajo Angleži in Nemci.

VARŠAVA, 6. oktobra. Poljsko javno mnenje je zelo razburjeno zaradi vesti, da bo Hoover predložil evropskim državam kolektiven varnostni pakt, ki bo zahteval predvsem od Francije in Polj-

ske znižanje efektivne vojaške sile. Listi naglašajo, da gre za korekturo koridorja v prid Nemčiji. Dopisnik agencije Havas, ki je vprašal poljskega zun. ministra Zaleskega, kaj je resnice na teh govoricah, pa je dobil odgovor, da Poljska nima razloga vznemirjati se, ker so vesti, ki se širijo, samo poskusni baloni.

LONDON, 6. oktobra. Vsi angleški listi pozdravljajo pobudo lorda Readinga za potovanje v Pariz ter tolmačijo to kot znak, da je francosko-angleško sodelovanje največje važnosti.

PARIZ, 6. oktobra. Poslanec socialistične stranke Daladier je odložil svoje funkcije, da mu bo mogoče začeti intenzivno mednarodno propagando za mir kakor tudi delo za Briandovo tezo o križarski vojni v prilog razorožitvi.

Pot do imperija

V DOBI, KO SE VSI NARODI TRUD IJO ZA MIR, IMAJO V ITALIJI VOJAŠKE PARADE.

RIM, 6. oktobra. V Mantovi je bila te dni velika revija fašističnih sil. Poskusna mobilizacija režimskih pripadnikov je dvignila na plan milico, avantgardiste ter druge borbene oddelke. Reviji je v imenu vodstva fašistične stranke prisostvoval generalni tajnik Giuratti. Ob tej priliki so bile razvite tudi zastave, ki jih je poklonila

omladinskim borbenim organizacijam zveza italijanskih bojevnikov.

Giuratti je v svojem govoru podčrtal v prvi vrsti vojaško važnost tega akta. Dejal je: Stari bojevniki so zmagali pri Vittoriju Venetu, fašistična mladina pa je pripravljena, da krene tja, kamor jo bo pozval Mussolini, ki bo vodil fašistične legije. Vodja ho-

va narodna skupščina. Plemenske strasti so pri nas utihnile. Zasegla so nas druga vprašanja, ki so takšne narave, da se o njih moramo sporazumeti. Prišla je težka gospodarska kriza. V nekaterih državah je na milijone gladnih.

Tudi mi čutimo tegobe ekonomske krize. Seveda, saj ne gre drugače. Cene žitu, jajcem, perutnini in živini so padle. A industrijske države so že hujše prizadete od agrarnih. S temi in takšnimi vprašanji se bo morala baviti naša no-

di vedno prav, njegova pot drži k imperiju.

Nadalje je fašistični tajnik omenil žrtve, ki jih je zahtevala vlada od italijanskega naroda. To se je zgodilo zagledelj, da se je država lahko rešila o pravem času. Danes, ko preživlja težko gospodarsko krizo narod, ki je imel najčvrstejšo veljavo, so razumljive žrtve, ki jih je bil naložil Italiji Mussolini. Bogastva države ne predstavlja denar, ampak zavest. Govornik je zaključil s pozivom, naj sledi mladina Mussoliniju, zaradi katerega zavida Italiji ves svet. Pot za njim drži k zmagi.

KONCERT

BANOVEC

V PETEK, DNE 9. OKTOBRA 1931

OMEJITEV OSEBNE SVOBODE V NEMČIJI.

BERLIN, 6. oktobra. Raznašajo se glasovi, da bo nemška vlada izdala novo zasilno uredbo, ki bo ukinila ustavno določbo o osebni svobodi. Po tej uredbi bo mogoče internirati vsakogar, ki se sicer ni pregrešil po zakonu, ki pa je sumljiv, da bi lahko izvršil kakšen kazenski čin. Vlada bo s tem dobila v roke posebno sredstvo proti političnim ustrahovalcem. Sliši se tudi, da si bo dr. Brüning izposloval pooblastilo, da lahko nastopi proti takozvanim združnim domom tero ristov.

AMERIŠKO ZLATO ZA FRANCIJO.

PARIZ, 6. oktobra. Te dni sta prispeli v francoske luke zopet dve ladji iz Amerike z zlatimi tovari. V pristanišču Le Havre se je ustavila ladja »Isle de France« s 1.24 milijoni zlatega tovara za razne francoske banke. V Cherbourg pa je pristala ladja »Europe«, ki je pripeljala s seboj 50 kg zlata.

EDISONOVO STANJE BREZUPNO.

NEWYORK, 6. oktobra. Zdravstveno stanje izumitelja Edisona postaja vedno brezupnejše. Zdravniški bulletin poroča, da ginevajo bolnikove moči od ure do ure. Prehranjevanje starca je zelo težavno, ker se ne zmeni za nobeno stvar.

POTRES NA SALAMONSKIH OTOKIH.

SIDNEY, 6. oktobra. Tukajšnji observatorij je zabeležil močan potres, katerega ognjišče je bilo verjetno na Salamonskih otokih.

BITKA MED RIBIČI.

ESBJERG, 6. oktobra. Danske ladja za nadzorovanje ribiških ladij pošilja poročilo, da je prišlo v Severnem morju med danskimi in angleškimi ribiči do težkega spopada. V spor so posegle tri danske ladje in ena angleška ribiška barka.

NEW-YORK, 6. oktobra. Kakor izvejo »New York Times« iz Washingtona, kani dati predsednik Hoover v kratkem važno izjavo o odmoru v pomorskem oboroževanju. Hooverov načrt predvideva pavzo za dobo petih let. V gospodarskih krogih sodijo, da obsega načrt poleg tega tudi davke in stabilizacijo naložaja na »čistota«.

